

Registered at the G.P.O. Sydney
for transmission by post as a
periodical.

"THE GLOW"
Slovene fortnightly
newspaper in Australia

90 Queen Street,
Woolahra (N.S.W.)
Telephone: FB 4256

VOL. 3 - No. 9
MAY 10, 1959

Za

NAJ MANDARINI GODRNJAJO...

SAMO GODRNJANJE

Varšava — Komunistični diplomat, ki je prispel iz Pekinga, je dejal da je na Kitajskem mnogo "vidnega nemira" zaradi Tibeta. Kitajske inteligence godrnja zaradi kitajski brutalnosti, toda to je samo godrnjanje.

ZUNANJI IN NOTRANJI SOVRAŽNIK

Vzhodni Berlin — Kitajski komunistični diplomat je baje zaupal nekemu, da

NASSER PODKUPUJE

Združeni arabski republiki dela velike preglavice iraški ministrski predsednik vjetskih rokah.

Karim el Kassem, ki je postal popolno orodje v so-

Nasserjevi agenti sedaj skušajo pridobiti na svojo stran iraske diplomate, katerim obljubljajo političen azil in plačo, če dezertirajo.

Do sedaj še niso imeli Kassemov režim.

uspeha.

★

JAVITE SPREMEMBO NASLOVA!

★

"FORA I SCIAMI!"

OB sporu Italije z Avstrijo zaradi Juž. Tirolske se je v obeh prizadetih državah dvignil pravcati val protestiranja pa spet manifestiranja.

V Rimu so dijaki nosili po cestah napise, da teče meja Italije—pri Dunaju. Policija si ni upala teh norih nacionalističnih gesel nemudoma odstraniti. Dijaške ulične povorke so bile tudi v Trstu, kjer so se nacionalistični fantalini znašali tudi nad tamkajšnjimi Slovenci. Po zgledu župana Franzila in predsednika Kat. Akcije, signora Sardo-

ni bila ameriška mornarica tista, ki je preplašila komunistični režim, da je nenedoma prenehal z obstreljevanjem Quemoya in Matsuja, temveč strah pred notranjim uporom.

PO STAREM RECEPTU

Amman, Jordanija — Nedavno aretacijo jordankega komuniste št. 1 Khalil Antona Consula in njegovih sodelavcev je pripisati baje komunistom samim. Zakaj? Moskva je zaslutila, da jordanški komunisti mislijo po svoje. Kremelj se boji "nacionalnih" komunistov, zato je naročil libanonskim komunistom, da denuncirajo svoje tovariše sosedo.

Volna iz plina

London, 2. maja — V Avstraliji je vzbudila alarm vest, da so Italijani znašli supersintetično volno, ki bo imela tretjino nylonove cene in ki bo vzdržala veliko vročino.

Ce jo bodo mešali z majhnim odstotkom prave volne, bo tvarina za pogled in čut ista kot prava volna. Tvarino so znašli v labora-

RDEČI KITAJCI NISO PROTI VSEM UPORNIKOM...

Peking — Misija alžirskih upornikov je dosegla v Pekingu sporazum, po katerem jim bodo kitajski komunisti nabavili orožje v vrednosti 25 milijonov dolarjev. Med orožjem bodo topništvo in protiletalsko orožje.

★

ZA HRUŠČEVIM HRUŠČEVA

Vzhodni Berlin — Baje bo v kratkem Nikita Hruščev poslal na prijateljsko misijo po vzhodnih in zahodnih evropskih velemedstih svojo soprogo.

torijih milanske tvrdke Montecatini in jo izdelujejo iz plina, ki ga pridobivajo iz nafte.

PAPIR ZA BANKOVCE

V Sydneyu se je moral zagovarjati zaradi kraje denarja poštni uslužbenec Carlo Verde Malatesta, ki je vzel iz paketa denar v vrednosti £1.000.

Malatesta je odprl paket, ki je vseboval 200 petfuntnih bankovcev in na njihovo mesto položil časopisni papir, ki ga je zrezal v velikosti bankovcev.

Paket je bil registriran in naslovljen Commonwealth banki v Sydneyu.

Vsak dan se rodi na svetu 246.000 otrok. Gornja statistika kaže število zemeljskega pribivalstva v l. 1957 in v l. 2.000.

LETA 2.000

PREBIVALSTVO DANES IN JUTRI

LETA 1957

Azija	1,552,000,000
ZDA	171,000,000
Africa	240,000,000
ZSSR	204,000,000

3,870,000,000
330,000,000
517,000,000
379,000,000

EVATT IN "RDEČE MRAVJE"

Canberra, 7. maja — Voditelj avstralske laburistične stranke in voditelj opozicije v federalnem parlamentu dr. Evatt je danes govoril pred izvršnim odborom svoje stranke in svaril pred nevarnostjo "unity ticketov," pred prakso ki se je vedno držijo nekateri funkcionarji v laburistični stranki, zavzemajoč se za sodelovanje s komunisti na unijskih poljih.

Dr. Evatt,
šef zvezne opozicije

Mr. Stout, vodja melbournske delegacije, je zastopal mnenje, da se ne sme jemati človeku pravic v uniji zaradi njegovega političnega prepričanja. Mister Stout je dejal, da so komunisti zelo dobri unijski organizatorji. (Baje je pri tem opomnil dr. Evatt: "To jih dela še bolj nevarne.")

Pred časom je svaril laburistično stranko pred "rdečimi mravljami" zvezni tajnik Avstralske delavske unije (A.W.U.) Mr. T. Dougherty

Politični komentator sydneyskega "Daily Telegrapha" je zapisal pred kratkim sledeče:

"Ne sme biti več mižanja na eno oko, ko gre za one člane laburistične stranke, ki se družijo z rdečimi pri unijskih volitvah."

BRANJE BREZ GREHA

Vatikan — Znani zgodovinski roman Victor Hugoja "Les misérables" bo izginil s katoliškega indeksa prepovedanih knjig.

"Les misérables" je prva knjiga s katoliškega indeksa, ki je bodo katoličani smeli zopet čitati, ne da bi se proglašili zoper cerkvene odredbe.

Prva izdaja "osvobodnega" romana pa bo vsebovala opazke na mestih, zaradi katerih je bila knjiga za katoličane na črni listi.

SAM KRIŽ NE BO DOVOLJ

Rimokatoliški škof Quinlan, katerega škofija se razteza v Severno Korejo, je izjavil v Sydneyu, da je katoliška cerkev sovražnik komunizma št. 1. Vsekakor po njegovem mišljenju krščanstvo samo še ni dovolj v borbi proti rdečim. Boju se je treba približati tudi na ekonomskem in vojaškem polju.

Škof Quinlan je izjavil, da so komunisti v Severni Koreji popolnoma uničili katoliško cerkev, ki šteje poldrugi milijon vernikov. Komunisti ne dopuščajo verskih sestankov. Pravijo, da morajo kristjani držati svojo vero živo v njihovi notranjosti.

Koreja je imela 400 korejskih in 200 evropskih katoliških duhovnikov. Vsi štirje škofi so bili Korejci.

SLOVENKA - PRIMADONNA V ITALIJANSKI SCALI

Svetovno slavna milanška opera Scala je letos izbrala za svojo primadono Lucile Udovič, ki se je rodila v San Franciscu kot hčerka slovenskih staršev.

Udovičeva je dosegla svoj cilj po dolgih naporih in razočaranjih, ki jih je morala doživeti v svoji mladosti.

SYDNEY

• BRISBANE

• ADELAIDE

• MELBOURNE

• PERTH

• HOBART

List mislecih Slovencev

Nekako pred enajstimi leti je pričel izhajati Klic Triglava dvakrat na mesec. Namenjen v prvi vrsti Slovencem v Angliji se ni pri tem ustavil, ampak je v nekaj letih postal vsebinsko splošen slovenski list, ki obravnava pereča vprašanja in često poroča o zadevah, katerih ne more ali ne sme pisati noben drug slovenski list na svetu. V Klic pišejo ljudje različnih političnih pogledov in različnih političnih strank, tudi če se z njimi uredništvo ne strinja. Če taki svobodni tribuni dodaste še "pisma uredniku," ki tečejo že od prvih števil — in sedanja je že 240. — potem ste priča pravi borbi svobodnega mnenja, ki se hoče prebiti do resnice.

Torej je Klic Triglava živ list. Ali pa ni po drugi strani zato breznačeln?

Nikakor ne; razlika med Klicem in kakim "načelnim" listom je v pojmovanju svobodnega tiska, ki naj s svobodno izmenjavo mnenj tudi politično vzgaja. Zato tudi Klic Triglava smatra svoje bralce dovolj zrele, da rabijo svojo glavo in iz raznih virov razbero, kaj je bistveno in važno. Poleg poročanja se pa sam Klic ne brani povedati svojega mnenja, ki je redoma izraženo na običajno prvih štirih straneh. Ti uvodniki so značilnost Klica, ker so v vsej slovenski žurnalistiki edinstveni: ločeno od objavljenih poročil ali komentarjev obravnavajo iz uredniškega vidika razna vprašanja brez predsodka, brez strahu, dovolj argumentirano, brez ozira na levo in desno, običajno pred javnim mnenjem svobodnega slovenstva.

Tako Klic Triglava vzpodbuja čitatelje, da raz-

mišljajo in ne le sprejemajo. Prenekateri naročniki so že list odklonili, ker so bili politično vezani in v svoji ožini niso prenesli politično neodvisnega Klica; vendar pa nikdar niso mogli reči, da jih Klic Triglava ni izžival, da ne bi mislili.

KAKO JE TO MOGOČE?

Stvar je preprosta: Klic Triglava ni vezan na nobeno politično skupino, ki bi ji šlo za oblast; torej je politično neodvisen, brez vsakih političnih dogem, po katerih bi ocenjeval vsak dogodek ali razčlenjeval položaj. Pa je zato potem brez načel obveznosti? Še daleč ne! Tudi Klic ima svoje zvezde vodilje, vendar pa se slepo ne omejuje na deklamacije o svobodi, o slovenstvu, o krščanstvu. In prav zaradi tega je tako sporen lit, zato je tolikim trn v oči. On namreč smatra, da je politika skrb za javne zadeve, da je to kombinacija možnega, torej v življenje prenesena ideja. Zato nima za Klic Triglava enostavno ponavljanje stereotipnih fraz, ki jih slišimo dan za dnem, nobenega praktičnega pomena, če se gesla ne dotikajo življenja.

List s takim značajem torej ne more konkurirati nobenemu drugemu listu kot tudi noben drug list ne more konkurirati Klicu Triglavu. V svobodnem slovenskem svetu enostavno ni trga za dva takšna lista. Če ne bi bilo točno, bi Klic že davno usahnil. Pa kljub vsem mogočim nasprotovanjem ni nikdar izostal, kaj pa šele prenehal.

Prav obratno: tekom enajstih let izhajanja ni niti enkrat povišal naročnine! Kateri slovenski list se lahko ponaša s tem? Iz tehničnih razlogov je bil sicer predlani prisiljen postati mesečni list, toda pri tem je podvojil število strani, tako da niso bili naročniki prikrajšani niti za besedo.

Klic Triglava se ne bori za tisoče naročnikov, ker se tudi tisoči ne borijo zanj. Po svoji vsebini in nameri je namenjen relativno majhnemu številu ljudi, torej je list vplivne, misleče manjšine. Na kratko dobo se bo morda zdela ta trditve drzna, a na dolgi rok ima nekaj na sebi. Vsakdo, ki je Klic prebiral leta in leta, bo lahko pritrdil, da so se razčlenbe, ki jih je dajal Klic v različnih vprašanjih, pogosto pokazale točne. Pritrdil bo, da so se rešitve, ki jih je v različnih primerih zagovarjal Klic

Triglava, pokazale dobre in pravilne. Nasprotniki Klica Triglava, ki dajo na svojo čast, bodo priznali, da so prenekatero idejo, ki jo je tekom let sprožil ali zagovarjal Klic Triglava, kasneje — često prepozno — povzeli drugi, jo celo privzeli in obesili na svojo zastavo.

Vpliv lista pa se ne kaže samo v tem. Kljub taki sporni vsebini so n. pr. lani v prvih desetih mesecih drugi listi ponatisnili iz Klica 25 člankov ali uvodnikov. Če upoštevate, da Klic Triglava ni nekak člen v strankarski verigi, kjer članke avtomatično ponatiskujejo brez navedbe vira, to torej nekaj pomeni.

ŠIBKA STRAN

Toda Klic Triglava je razmnoževan. Priznam, čeprav prosim, da ga sodite po vsebini in ne po obliki. Tehnično vzeto je to negativna stran lista. Kdorkoli se je kdaj ukvarjal s tiskom, bo pritrdil, kako draga stvar je to v tujini. Toda ker nečemo dvigniti naročnine niti omejiti obsega, zato oklevamo s tem, da bi list tiskali. Tudi hočemo ostati neodvisni in nečemo lista prodati, ker bi Klic Triglava sicer izgubil svoje poslanstvo. Izhod vidimo torej samo v povečanju števila naročnikov, v pridobitvi tistih žena in mož, ki hočejo misliti s svojo glavo in tako dolgoročno vplivati na razvoj dogodkov. Ti so potrebni Klicu Triglavu in tem je Klic Triglava potreben.

Dušan Pleničar

Ze enajsto leto izhaja v Angliji "Klic Triglava."

List je namenjen mislečim Slovencem in obravnava današnje probleme odkrito, neposredno in brez bojazni.

Našim čitateljem ga toplo priporočamo in se lahko naroče nanj preko "Žarov" uprave ali pa direktno na naslov:

BM Triglav London W.C.I.

Urednika "Klica Triglava" smo naprosili, da nam napiše nekaj vrst, katere objavljamo zgoraj.

**NAROČNINA
ŽARA:
£2-0-0**

SLEPE OČI OBTOŽUJEJO

TRAGEDIJA BEGUNKE

Lepa, modrooka, devetnajstletna Smilja Srša je že tri mesece delala pri avstrijski družini kot služkinja. S svojo službo je bila zadovoljna, tudi družina jo je zelo rada imela.

Pred kratkim so ji pa avstrijske oblasti odredile, da se mora vrniti v Jugoslavijo. Mlada Smilja je napisala poslovilno pismo gospodinji, se poslovila od otrok in odšla v alpsko noč, kjer si je pognala kroglo v glavo. Zdravniki so ji rešili življenje, toda krogla ji je prebila očesne živce in Smilja bo ostala slepa na obe oči.

Tragična usoda mlade begunke Smilje je vzbudila sočutje po vsej Avstriji. Vendar avstrijske oblasti ne nameravajo spremeniti svojega odloka o vračanju ekonomskih beguncev.

Avstrijci trdijo, da so od konca vojne sprejeli že čez milijon beguncev iz komunističnih držav in da se kljub pomoči zapadnih zaveznikov preveč finančno obremenjeni, da bi lahko sprejeli vsakega, ki pribeži na njihovo ozemlje.

Zenevsko begunsko konvencijo, ki prepoveduje vračanje beguncev, si tolmačijo, da ne velja za tiste begunce, ki niso zbežali iz političnih razlogov.

Pod vplivom spretne propagande titovski agentov, ki povsod po svetu prišepetavajo ljudem, da niso politični begunci, temveč sa-

mo ekonomski, je več kot polovica beguncev izjavila avstrijskim oblastem, da so zbežali samo zaradi slabega gospodarskega stanja v Jugoslaviji in ne zaradi komunističnega režima. Avstrijske oblasti so pa seveda take izjave izrabile in so od Novega leta 1958, odkar je odlok prišel v veljavo, vrnile več kot polovico od 4.852 Jugoslovancev z izgovorom, da niso politični begunci, katerim morajo dati pravo zavetja.

Primer mlade Smilje, katere modre oči ne bodo več videle, pa zgovorno priča vsemu svetu, da strah pred vrnitvijo ni samo zaradi nepovoljnih gospodarskih razmer.

"SLOVANI PRODIRAJO"

Pred nedavnim so tržaški fašisti zaključili svoj občni zbor, na katerem so sprejeli "bolešno" resolucijo, naperjeno proti dvojezičnosti, ki jo nameravajo uvesti na Tržaškem.

V svoji resoluciji fašisti opozarjajo italijansko javnost na "čedalje bolj napadalno slovansko prodiranje na tržaško ozemlje, katero je danes povrh še ogroženo z bodočo uvedbo dvojezičnosti. Vlado pozivajo, naj se tej nevarnosti "provočasno in odločno" upre.

V času, ko se v tržaški okolici in vzdolž vse obale množe na slovenski zemlji italijanska naselja kot gobe po dežju, si upajo ti ljudje govoriti o prodiranju - Slovanov! Prodiranje je zanje že to, da je Italija dovolila Slovencem en denarni zavod v mestu, kjer so jih nekoč imeli vse polno, do zadnjega časa pa niti enega, ker jih je vse s krivico in nasiljem uničil fašizem.

Ob sklepu odklanjajo fašisti mirovno pogodbo in londonski sporazum ter po njem nameravajo uvedbo dvojezičnosti na Tržaškem. Odločno pa zahtevajo, naj Italiji vrnejo vse v vojni izgubljene dežele, to je Julijsko krajino z Goriško, Istro, Reko, Zadrom in dalmatinskimi otoki. Fašisti hočejo skratka novo vojno.

MADŽARSKA - JUGOSLAVIJA 4:0

V nogometni igri, ki je privabila na budimpeštanski stadion 90.000 gledalcev, so premagali Madžari Jugoslovane s 4:0.

Jugoslovanom ni uspelo premagati v nogometu Madžarov polnih 28 let.

"ŽAR"

Slovenski polmesečnik v Avstraliji

Urednik: Ljenko Urbančič

90 Queen Street,
Woollahra, N.S.W.
Telephone: FB 4256

List izhaja vsakega 10. in 25. v mesecu

Naročnina £2 za 24 števil
Izdaja "Žarov" konzorcij
Predstavnik: Karel Kodrič

6 Khartoun Street
West Footscray, Victoria

Printed by ITAL-PRINT
4 Denby Str. Marrickville
Phone: LM 8908

TUJCI O SLOVENIJI

Dopisnik "Associated Press" v Jugoslaviji je napisal članek o današnjem gospodarstvu v Titovi Jugoslaviji. Članek, ki je izšel pretekli teden v sydneyskem "Sunu," prinašamo v izvlečkih:

"Jugoslovanski režim je v skrbeh zaradi vzpodbude, ki manjka povprečnemu delavcu, če hočejo doseči od njega večjo proizvodnjo. In to velja najbolj za Slovenijo, ki je najbolj zahodna republika v federaciji in ki je najbolj industrializirana.

Po osmih letih delavskih svetov in industrijskih samouprav, je režim zadovoljen z uspehi.

Tudi mnogi zahodni izvedenci smatrajo, da je bil sistem uspešen.

Vendar so tisoči delavcev, ki zaslužijo malo in mnogi mislijo, da je premalo nagrade za posebne napore. Sedaj je poudarek na proizvodnji, z obljubami, da se bodo plače povečale, če bo več proizvodnje.

Artikli, ki jih bodo izvozili, bodo pomagali zmanjšati jugoslovansko kronično trgovinsko razpoko.

SLOVENIJA

Slovenija s poldrugim milijonom prebivalcev ima samo trinajsti del površine celotne Jugoslavije in isti del delovne moči, vendar prispeva šestino v skupnih dohodkih Jugoslavije.

Ziveč na mejah med Avstrijo in Italijo, se Slovenci ponajšajo s tradicijo trdega dela in tehnične učinkovitosti. Pravijo, da te vrline koreninijo še iz časa Avstro-ogrske monarhije.

Mnogi industrijski ek-sporti prihajajo vprav iz Slovenije: stroji in električni aparati. Slovenija ima rudnike, hidro - električne centrale in topilnice, ki so po drugih krajih Jugoslavije še le v načrtih. Življenski standart v Sloveniji je danes najvišji v vsej Jugoslaviji.

Slovenija ima največ motornih vozil in televizijskih aparatov. Celo kmetje živijo najboljše v Sloveniji.

Slovenci so bili že dolgo "bogati strici." Zavedali so se tudi, koliko pripomorejo za razvitje razadnjaške Bosne in Črne Gore, zato hočejo imeti tudi večji delež

državnega kolača.

Lansko leto se je pokazalo to nezadovoljstvo, ko so štrajkali rudarji v Trbovlju. Prislo je tudi do izgredov in metanja kamena—nekaj, kar je bilo pod režimom do takrat nepoznano.

Pisec je povedal še več stvari, ni pa omenil, koliko stane kilogram sladkorja...

AMERIŠKA POMOČ JUGOSLAVIJI

ZDA so dovolile Jugoslaviji novo dolgoročno posojilo 5 milijonov dolarjev za nabavo železniških lokomotiv Diesel. Pred kratkim je dala Amerika Jugoslaviji 22 in pol milijona dolarjev za izgradnjo tovarne umetnih gnojil. Dolg 5 milijonov dolarjev bo Jugoslavija dolgoročno odplačevala in to v dinarjih.

NAROČNINA ZA LETO 1959 £2-0-0

Iz slovenske Koroške

Avstrijska vlada je, kot znano, poslala na Koroško skupino izvedencev, da preiščejo, kakšen je položaj na šolah narodnostno mešanega ozemlja, od kar je 22. septembra lanskega leta izšla zloglasna Wedenigova odredba zoper obvezni dvojezični pouk. Strokovnjaki so obiskali okoli 30 krajev, kjer so mnogi starši "zahtevali" za svoje otroke pouk samo v nemščini, češ da je nedopustno siliti njihove, nemške otroke k učenju slovenščine.

Kaj so vladni izvedenci dognali, ni bilo nikjer priobčeno, ker je bila preiskava strogo zaupna. Nekaj značilnih stvari pa je kljub temu pridrla na dan.

Navedimo nekaj dejstev, ki jih je ob tem zabeležil urednik "Ljudske pravice," (vodilnega slovenskega komunističnega glasila) Stanko Fras:

Odbor strokovnjakov je med drugim obiskal tudi Sv. Štefan na Zili, kjer po avstrijskem ljudskem štetju iz leta 1951. ne živi več noben Slovenec. Učitelj na ondotni nemški šoli je res izjavil, da v njegovi šoli že davno ni nobenega slovenskega otroka. Vladni izvedenci pa so ugotovili, da je

DVE OBSODBI ZARADI POMOČI PRI BEGU

Pred okrož. sodiščem v Novi Gorici sta se pred nedavnim zagovarjala Karel Brezovnik iz Koritnice in Franc Lakič iz Ravnega Laza pri Bovcu. Obtožnica jima je očitala, da sta se dogovorila z nekim Bosancem, da bosta pomagala čez mejo njemu in njegovim trem prijateljem, kar sta tudi realizirala 23. avgusta 1958.

Koncem lanskega leta pa je eden izmed četvorice, srečno v tujino prispelih Bosancev naprosil Brezovnika po pošti, če bi hotel preko meje peljati še enega svojega prijatelja, Nikolaja Močiča. Brezovnik je pomoč obljubil.

Najavljeni Močič se je po dogovoru zglašil pri Brezovniku ter Francu Lakiču in ju še prosil, če bi hotela vzeti seboj še njegova dva brata. Ker je bila ponudba sprejeta, je Močič takoj brzojavil bratoma, ki sta kmalu nato dospela v Bovec. Tam pa so vse tri aretirali.

Sodišče je obsodilo Brezovnika in Lakiča vsakega na po 5 mesecev strogega zapora in na plačilo kazenskega postopka. Za usodo Bosancev pa nič ne vedo.

ŽUPNIK NANDE KOLEDNIK BOLAN

Po poročilih iz kanadske "Slovenske države" je poznani slovenski duhovnik g. Nande Kolednik, poznan našim beguncem, ki so bivali po Avstriji, prestal težko operacijo 9. januarja. Želimo mu skorajšnje okrevanje!

(Iz kanadske "Slovenske države.")

"ON IN NJEGOVI"

On in Njegovi je ime novemu slovenskemu filmu, ki ga je izdelal VIBA FILM, ON je posebej lenuh brez občutka za čas, prazen v samem sebi Njegovi so vsi, ki so njemu podobni, vsi, ki jim dnevi neprestano uhajajo skozi rešeto in njihove roke ostajajo prazne.

Scenarij za ta novi Vibia film je napisal Bogdan Pogačnik, režiral Mirko Groblar, glasbo pa je pripravil priljubljeni Bojan Adamič. V glavni vlogi nastopa simpatični rojak iz Berlina Stanislav Ledinek.

TELEVIZIJA V SLOVENIJI

Zadrje čase računajo, da je v Sloveniji vsega okrog 1500 televizijskih aparatov, ki so z redko izjemo posameznih zasebnikov razvrščeni po večjih šolah, gostinskih obratih in v prostorih združnih in množičnih organizacij.

Prav tako je nekaj aparatov v posestih večjih gospodarskih podjetij. Ti podatki pa ne osvetlujejo neke trdovratne nezainteresiranosti Slovencev za televizijo, marveč težavne finančne možnosti pri nabavi ter izredno visoke cene aparatov, ki so povprečnemu odplače odvisnemu Slovencu visoko previsoke.

tej nemški šoli niti en učenec ne razume nemščine, marveč le slovenščino.

Teh nekaj primerov zadostuje, čeprav bi lahko navedli še druge, za ustvaritev mnenja, da so dunajski vladi vsaj odslej dalje jasne razmere o stanju šol na Koroškem ter da razpolaga z podatki, ki jih "bo lahko uporabila pri popravljanju krivic."

Dunajska vlada bo morala sedanjo šolsko politiko do naših koroških bratov temeljito spremeniti že za voljo tega, ker bi sicer zgubila sleherni moralno in politično legitimacijo, da se istočasno zavzema za pravice gospodarsko odvisni. Pregledniki so ugotovili, da v

BEOGRAD IN RIM

Na zasedanju jugoslovansko-italijanskega mešanega odbora za manjšinska vprašanja, ki je bil v Beogradu v težnji za realizacijo sklepov Londonskega sporazuma, je bil dosežen znaten uspeh.

Sporazum v Beogradu se nanaša predvsem na šolska vprašanja, obojestransko za manjšino v Italiji in za italij. manjšino v Istri (FLRJ).

Organi Jugoslavije ter organi Italije so se sporazumeli, da bodo odprli vse tiste manjšinske šole bodisi v Jugoslaviji ali Italiji, ki so že obstojale in da bodo odprli šole tudi tam, kjer jih v preteklosti ni bilo, in kar ni bilo predvideno v Londonskem sporazumu.

Pogodba iz sporazuma tudi jamči stalnost službe ter pokojnino za šolnike narodnostnih manjšin na obeh straneh, v Italiji in Jugoslaviji. Prav tako je izrecno poudarjeno, da mora biti učno osebje manjšinske šole izključno tiste narodnosti, katere jezik poučujejo v šoli.

S tem sporazumom-v

kolikor se ga bodo obe prizadeti strani držali — je obema manjšinama, italijanski v Jugoslaviji in slovenski v Italiji, zajamčena popolna zaščita svobodnega nacionalnega življenja v nematični državi.

Sočasno s sporazumom o manjšinskih šolah se na obeh straneh pripravljajo za uvedbo dvojezičnosti v uradih, na sodiščih... V Jugoslaviji gre vse lepo od rok, teže je v Italiji, kjer od časa do časa vzplamti šovinistično negodovanje irendentistov, ki se nikakor ne morejo sporazumeti z dejstvom, da postane slovenščina enakopravna z italijanščino na vseh javnih mestih.

IZVOZ JAJC IZ JUGOSLAVIJE V ITALIJO

V 1958. letu je izvoz jajc v Italijo presegel 8 tisoč ton. Jugoslavija je za to dobila 1 milijardo 450 milijonov dinarjev. Okrog 18 tisoč jajc tehta eno tono.

OČE HLAPCA JERNEJA

OB 83-OBLETNICI ROJSTVA IVANA CANKARJA

Največjemu slovenskemu pisatelju, Ivanu Cankarju, je zibelka stekla 10. maja 1876 na Vrhniki v borni hišici Na Klancu. Rodil se je v družini trškega krojača ki je rano legel v grob in prepustil vso mnogoštevilo družino svoji telesno šibki družici, junaški materi Ivana Cankarja.

Ker je Ivan že v zgodnji mladosti kazal znake nadarjenosti, so ga po letih osnovne šole poslali v ljubljansko gimnazijo. Mnogo je stradal v teh letih, in prav to je bil razlog, da se je v Cankarju že tedaj jel kopičiti odpor proti vsem socialnim krivicam, obenem pa ljubezen do svoje matere, ki se je toliko žrtvovala za svoje "gnezdece."

V času svojega življenja je Ivan Cankar večini veljal za neuravnovešenega in pijači vdanega človeka, komaj razumljivega oblikovalca slovenske besede in drznega skrunitelja narodovih svetinj. Revnejša, večinska plast Slovencev Cankarjeve dobe, se je namreč do takrat že toliko privadila

socialnim krivicam, da je zanje otopela in da je v svoji omejenosti, nahujskana, celo obsojala svojega največjega moža — pisatelja, pesnika in "puntarja" s Klanca.

Literarni cekini, katere nam je Cankar v obilici zapustil, sodijo v dobo slovenske "moderne," kateri so poleg Cankarja pripadali še Kette, Murn in Župančič.

V svojih delih, da se omejim le na glavna in znana dela, je Cankar prikazal težko življenje takratnih likovnih umetnikov v povestih "Tujci" in "Križ na gori," zlagano rodoljubje politikov v komediji "Za narodov blagor;" moralno hinavščino v farsu "Pohujšanje v dolini šentflorjanski;" izkoriščevalski lik vaškega "Kralja na Betajnovi;" v povesti "Martin Kačur" in drami "Hlapci" se napreden učitelj bori s svojimi oblastnimi gospodarji na vasi, vse dokler ne postane sam konservativec. V "Kurentu" je obdelal pisatelj motiv agrarne krize in množično izseljevanje naše-

ga ljudstva v tujino; in v "Hlapcu Jerneju" poveljal brezupen boj tedaj docela brezpravnega kmečkega delavca. Knjiga "Bela kři-zantema" pa je nekaka Cankarjeva glosa, pisatelj najpomembnejši polemični spis, je odgovor zlohotnim kritikom na njihove očitke ter zagovor lastne umetnosti, ki je zavestno in zvesto služila dvema vzoroma: resnici in lepoti. Njegov odgovor kritikom, češ da je pregrenek, da ne ustreza realnosti in okusom slovenske publike, je bil; "Rišem vam temne podobice, da bi tem bolj zahrepeneli po svetlih..."

Ob robu naj opomnim, da so se naša tukajšnja društva že toliko razrasla, da bi postopoma lahko pričela razmišljati o akademijah obletnic vsaj največjih slovenskih mož. Take akademije z razširjenim sporedom, so zelo posrečen kulturni prispevek in hkrati dvigajo in plemenitijo nacionalna čustva. To je zlasti potrebno nam v tujini.

Karel Kodrič

Prelepa Gorenjska

Prelepa Gorenjska, ponos si mi ti,
kdorkol te vidi, te znova želi.
Gorovja, planine in bistre vode,
zelene doline povsod te krasi.

Spomladi, ko planšar odide v gore,
ko mora pustiti v dolini srce,
takrat se odeneš v tisoč cvetov,
pastir pa zavriska, ker pušelj ima nov.

Ne bom te pozabil, kjerkoli bi bil,
preveč sem lepot se že tvojih naužil.
Očaka Triglava le kdo ne pozna,
po jezeru čolnič se v vetru igra.

Ponoči, ko fantič na lestvi stoji,
ko od svojega dekleta rdeč nagelj dobi,
takrat se mu lun'ca poredna smehlja,
a fant si zavriska, ker nagelj ima.

Avsenikov kvintet v domovini je zelo priljubljen med ljudmi. Gornja pesem je poznana Avsenikova popevka.

BORBA PETELINOV IN PURANOV

Vročekrvnim Špancem bikoborbe ne zadostujejo. Zdaj so se zmislili borbo petelinov in puranov, ki je — kakor pravijo — nič manj napeta kakor bikoborba.

Nihče, ki še ni videl takega spopada, ne bi verjel,

kako divje se znata obdelovati dva razjarjena purana. Spopad se skoraj vedno konča s smrtjo premaganega. Napetost takih borb pa Španci še stopnjujejo z visokimi stavami, pri katerih ljudje včasih izgube vse svoje premoženje.

Uživali boste, ko boste jedli ARNOTTOVE SCOTCH FINGER BISCUITS.

Zahtevajte jih pri Vašem trgovcu in okusite prijetno polnost smetane "shortbread" piškotov s skodelico čaja. Zapomnite si, da imajo moški radi Scotch Finger Biscuits.

Arnott's famous
SCOTCH FINGER Biscuits

ZA KAKOVOST NI NADOMESTITVE

FANT S ČRNIM KLOBUKOM

IVAN KRAJNAR

Odšla sta tisto jutro od tod in krenila navkreber. Razposajena sta bila in na ovinku sta nekočkrat prešerno zavriskala. Kakšen kilometer sta napravila in zdelo se jima je, da ni nič lažjega kot hribolazenje. "Še otrok bi zmogel to pot," je dejal Joža.

Prišla sta do tja, kjer se pričinja Laz in steza je postala strmejša. Čevlji so ju začeli tiščati, narti so jima pričele zatekati in v nogah in stegnih so se pojavili prvi znaki boleče utrujenosti. Hrbta sta ju bolela in ko sta prišla malo više, se je Janez pritožil, da se ga loteva omotica. Kovčeg sta še vedno vlekla s seboj; ne več na palici, ker je bila steza preozka; zdaj ga je nosil Joža, zdaj Janez in pot ju je oblival.

Tri in pol ure sta rabila do vrha Laz in vesela sta bila kot otroka, ko sta zagledala tisti kup kamenja, na katerega ju je bil opozoril moj oče. Usedla sta se na skale in pojedla skoro vso malico, ki jima jo je dal oče na pot. Pretehtala sta vse možnosti in naposled skenila, da bosta poslušala očetov nasvet in krenila proti Gorščam. To je bila edina pametna stvar, ki sta jo tisti dan napravila, pa še to nista do konca izvedla.

"Veš kaj," je dejal Janez, ki se ga je prej že lotevala vrtoglavost in je nanjo že pozabil, "saj ni treba, da greva kar naravnost. Držala se bova steze ali blizu nje, če bova pa kje zagledala kakšno veliko skalo ali majhno steno, bova pa skrenila in šla malo plezat. Saj sva zato prišla v hribe."

Joži se je zdelo to kar pametno in takoj po južini sta se napotila.

Vzpenjala sta se med skalami, preplezala nekaj skal zdaj levo, zdaj desno od steze, dokler se ni zgodilo, kar je bilo skoro neizbežno: izgubila sta stezo.

Sledila sta zajčje steze, eno pa drugo in ko so se te izgubile med kamenjem in ruševjem, nista vedela ne kod ne kam. Nista imela dovolj hribovskega čuta, da bi šla naravnost navkreber, dokler ne bi spet našla steze. Mesto tega sta napravila to, kar nevedneži v gorah vedno delajo: obrnila sta se navzdol. Poznala sta svet tam doli v dolini nekje in hotela sta nazaj, odkoder sta bila prišla. Takile škrici vedno mislijo, da je najhitreša pot iz zadrege, če se spustijo nizdol.

Nista krevsala dolgo, ko

sta se znašla nad zgornjim delom Volčje stene. Drsela sta navzdol med travo in rušjem in nenadoma obstala. Pod njima je bila petdeset metrov visoka stena, če bi komu izpodrsnilo, bi letel po zraku in udaril ob rob nekje na pol višini stene.

Celo Joži in Janezu se je zazdelo, da ni bilo, da bi se igrala okrog prepada in okrenila sta se nazaj proti vrhu. Janeza je najbrž spet popadla vrtoglavost; spodrsniti mu je moralo, kajti njegovi čevlji so bili raztrgani že skoroda na kose in padel je...

Padel je kakšnih dvajset metrov globoko in priletel na skale ter obtičal na ozki polici, dolgi morda pet metrov in široki komaj meter ali meter in pol. Polica, kakršne najde plezalec v gorah, pa so mu navadno samo v razočaranje. Lepo jo vidiš, tako polico in mika te v steno do nje, pa ne moreš. Previsna je in od spodaj je ne moreš napasti, nad njo pa je stena kot steklo. Ni bilo ravno najslabše mesto, ki si ga je Janez izbral; dobrih deset metrov daleč je bil ozek zasek, kamin jim pravimo v gorah, in kamin za dobrega plezalca ni nezmo-gljiva ovira — toda tistih deset metrov od police do kamina — teh ne bi zmogel nihče. Stena je bila pregledka.

Mislim, da je bil Janez Burnik prvi človek, ki je ležal na tisti polici, odkar svet stoji.

Minuto ali dve se Joža

sploh ni zavedel, kaj se je zgodilo. Nato se je splazil do roba, pogledal v globino in videl svojega brata. "Ves je bil krvav," je pripovedoval.

Joža je bil resda trčen, toda imel je korajžo. Ni šel iskat pomoči, niti ni gledal okrog, kako bi se spustil k bratu ali napravil, kar bi verjetno napravil vsak človek pri zdravem razumu. Videl je brata spodaj na polici, vedel je, da potrebuje pomoči in ni pomišljal. Spustil je svoje telo preko roba, izpustil in padel. Zna-

Nekaj bolj znanih, med Slovenci udomačenih imen, ki jih lahko uporabljamo namesto običajnih krstnih imen. Datum v oklepaju zraven imena pove, kdaj omenjeni god navadno praznujemo. Pri tem pa seveda opozarjamo, da je včasih več svetnikov z istim imenom in da jih torej praznujemo na različne dni. Zato je ponekod več datumov, ki seveda še niso vsi, temveč le bolj znani.

Spodnja krstna imena ponatiskujemo iz letošnjega koledarja Mohorjeve družbe:

Adalbert — Vojteh (23. apr.)
Agapit — Ljubo (18. av.)
Agata — Dobroslava (5 febr.)
Agnes — Neža, Janja (21 jan.)
Alban — Belo (21. jun.)
Albin — Belko (1. marca)

šel se je poleg brata na polici, dvajset metrov niže.

Niti časa ni imel, da bi mislil na samega sebe. Sele kasneje mu je prišlo na misel, da je pri skoku tudi sam utrpel poškodbe. Zlomil si je bil dve rebri, nos mu je ostrugala skala, na levem licu in čelu je imel globoke rane in konice prstov so bile odrte do živega mesa, ko je visel in se oprijemal ostrega kamenja, prej ko se je spustil. Pri vsej reumnosti je imel srečo. Norci jo vedno imajo.

Po kolenih se je splazil k

bratu in ni mu bilo težko uganiti, da je Janez težko poškodovan. Telo mu je bilo čudno zvito, kakor je ležal na polici in Joža je zasumil, da je Janezova hrbtenica najbrž zlomljena. Noberrega uda ni mogel premakniti. Podložil mu je kamen pod glavo, drugega ni bilo na razpolago, ga pokrtil s svojim suknjičem in ga bodril, češ da poškodbe niso tako hude in da ju bodo ljudje kmalu našli in jima pomagali. "Samo pri miru bodi, pa bo vse prav," mu je prigovarjal, kar je bilo popolnoma odveč. Janez se itak ni mogel ganiti. Samo oči je odprl in usta. "Vode, vode," je s šibkim glasom ponavljal. (Konec prihodnjič)

STE ŽE IZBRALI IME?

Aleksander — Saša (23. apr.)

Alojzij — Vekoslav, Slavko, Slavka (21. jun.)

Amalija — Ljubica (10. jul.)

Andrej — Hrabroslav (4. febr., 30. nov.)

Anton — Zvonko (17. jan., 13. jun.)

Avrea — Zlata (19. jul.)

Baltazar — Boltežar (6. jan.)

Beata — Blažena (8. mar.)

Danijel — Danilo, Dana (21. jul.)

Darija — Darinka (19. dec.)

Demetri — Mitja (9. apr., 14. dec.)

Deodat — Bogdan, Bogo, Božo (8. nov.)

Deziderij — Željko (23. maja)

Dominik — Dinko, Vladimir (4. avg.)

Doroteja — Dora (6. febr., 3. sept.)

Egidij — Ilij, Tilen (1. sept.)

Elizabeta — Špela, Jelisa (8. jul., 19. nov.)

Emil — Milan (22. maja)

Emilija — Milica (17. av.)

Emilijan — Milan (11. sept.)

Emilijana — Milena (5. jan.)

Erntruda — Erna (11. sept.)

Fides — Vera (1. avg., 6. okt.)

Filip — Zdenko (11. in 26. maja)

Feliks — Srečko (14. jan., 20. nov.)

Flora — Cvet(k)a (12. jun., 24. nov.)

Florijan — Cvet(k)o (4. maja)

Francišek — Branimir, Branko (29. jan., 4. okt., 10. okt., 3. dec.)

Friderik — Miro (slav) (18. jul., 6. okt.)

Gabrijel(a) — Jelko (Jelka) (24. marca)

Gotfrid — Bogomir, Bogo, Božo (8. nov.)

Gregorij — Budislav (9. in 12. marca)

Hedviga — Jadviga, Vika (16. okt.)

Helena — Jelka (22. maja, 18. avg.)

Hema — Ema (27. jun.)

Hilarij — Radovan (14. jan., 25. okt.)

Hildegarda — Hilda (17. sept., 18. nov.)

(Nadeljevanje sledi)

TRŽIČ

"ZAKAJ STE NAM GOVORILI O SVOBODNI LJUBEZNI?" je moto članka v ljubljanskem tedniku "TT."

Vsa povojna leta so v domovini mladino uvajali in privgajali v ljubezensko izživiljanje na "svobodni podlagi," v tisti smeri, katere končni cilj naj bi bila Marxova teza o "svobodni ljubezni" — brez vsakršne odgovornosti za posledice, brez odgovornosti do novega zaroda, katerega naj bi (po Marxu) sprejela celokupna družba.

Komunistični moralisti v domovini se še dandanes niso iskreno odpovedali Marxovim "razmišljanjem" o ljubezni, — ker bi s tem storili revizijo marxizma — čeprav jim že vsa povojna leta nenehno trkajo na vrata sodišč in drugih ustanov neodgovorni spolni odnosi med mladino.

TEORIJA IN PRAKSA NAJNOVEJŠE ODKRITJE

Komunistični moralisti so zadnje čase ljubezenske odnose podelili na dva dela: v teorijo (to, kar je o tem rekel Marx) in v prakso (to, kar narekuje življenje,

čustva) in končno, kar zahteva zakon, ki — če je treba — sodno prisili neodgovornega partnerja, da prizna svojega druga ali svojega otroka in ju tudi vzdržuje. Kako si komunistični moralisti pomagajo iz zadrege, pa naj povedo spodaj citirane vrstice:

PRAKSA

"Prekinila me je: Ne razumem vas prav. Zakaj ste nam pa potemtakem govorili o svobodni ljubezni?"

Nasmehnil sem se: "Niste edina, ki tega ne razume in tudi niste sami krivi. Zelo mi je žal, da vam ga tudi jaz ne bom mogel dovolj pojasniti, toda poskusil bom: Svobodna ljubezen pomeni svobodnost predvsem v tem pogledu, da lahko moški kot ženska samostojno po svoji volji vzpostavljata ljubezenske odnose in razvijeta med seboj osebno ljubezensko razmerje. Toda bodite pozorni na izraz ljubezenski odnosi. Svoboda ljubezni pomeni svobodo samo v tem smislu

da brez pritiska vzpostavljamo odnose s partnerjem, ki nam je vzbudil iskrena ljubezenska čustva in ki nam jih tudi vrača. Ne pomeni pa tudi neodgovorne svobode v vzpostavljanju telesnih spolnih odnosov s komerkoli, danes s tem, jutri z drugim, ter brez občutja ljubezenskih čustev. Taka svoboda, svoboda spolnih odnosov, bi pomečila zares strahoten nered in vrnitev človeka nazaj na najbolj začetno stopnjo človekovega življenja..."

TEORIJA

Marx je dejal: Družina je prva stopnja družbene organizacije, osnova, od koder se organizacija širi navzgor do države in še naprej.

Po Markovem mišljenju bo družina, kot država, v komunizmu odpadla, oz. že prej odmrla; in znaki odmiranja, bodisi države ali družine, se bodo kazali že od takrat, ko bo družba stopila na pot proti komunizmu. Pod pojmom "svo-

bodna ljubezen" je Marx smatral predvsem tudi svobodno telesno ljubezen, saj je končno tudi dejal: "Zarod, ki se bo porajal iz svobodne ljubezni — izključno izven družine — bo oskrbovan v 'jaslih'. Za 'jasli' pa bo družba kolektivno odgovorna."

ZANIKANJE ODGOVORNOSTI

Ze samo dejstvo, da je bil članek o morali prinesen v enem izmed "najliberalnejših" slovenskih listov v domovini, potrjuje, da gre pri stvari za "ponesrečen poskus polemiziranja." Kaže pa, da si je pisec svest moralne zmede, ki visi nad teorijo in prakso ljubezenskih odnosov. Njegovo naziranje je povsem nasprotno naziranju pravovernih marxistov, ker ni dogmatično. Vendar — člankar nas ni zadovoljil z razlago: Njegov poudarek o čustveni prisotnosti med telesnimi odnosi izzveni v nekakšen "kompromis" in utegne biti prav tako negativen kot

"telesna" ljubezen sama. Znano je namreč, da so med nami "globoko čustveni" ljudje, ki z lahkoto osvajajo ter tudi neodgovorno odstopajo.

Nič še ne vemo, ali bodo člankarjevi nazori prodrli v glave tudi drugih moralistov ali gre za primer, ki bo kaj kmalu pozabljen. V domovini mnogo eksperimentirajo. Slejkoprej pa bodo težave, ker partija po vsej sili hoče bodočega človeka brez čustev, človeka stroj, kar sama potrebuje.

"JAZ SAM, NE PA ANGEL"

Thomas Harlan, 30-letni sin režiserja proslulega protijudovskega filma JUD SUSS iz Hitlerjevega časa, je napisal igro "Jaz sam, ne pa angel," dramatizirano kroniko uničenja varšavskega judovskega geta med drugo svetovno vojno. Ob 50. predstavi je stopil pred publiko avtor sam in pozval nemško sodstvo, naj končno pokliče na odgovornost "morilce, ki so še med nami." V tem primeru je jabolko padlo res daleč od drevesa.

JANKO KERSNIK:

Ciklamen

Vsekakor se bomo motili, ako mislimo, da sta stara nekdanja strast in ljubezen na veke pokopana, ako smo jima tudi v mrzli uri dali slovo ter novi ljubezni odprli dušek, katera ono izključuje; bodimo tudi se tako srečni, naj nam polni nova ljubav vso dušo, vse dejanje, vse življenje: nikdar nismo gotovi, da se stara ljubezenska strast ne povrne z dvojno elementarno silo ter ne podere in ne razruši vseh močnih in lehkkih spon, v katere nas je že poznejša uklenila.

Taka se je godila nocoj tudi z doktorjem. Edin spogled s to krasno ženo, ki jo je nekdanj imenoval svojo ljubo, edino to nemo srečanje mu je navdalo dušo z nepoznano, z neznanosko strastjo, ki bi ji bil zdaj, nocojšnji večer, vse žrtvoval.

Elze se je spomnil en trenotek! Pa niti otresti se mu ni bilo tega spomina. Je li bil vezan na njo? Mu je li kaj obljubila? In če ji je on dejal, da jo ljubi — mu je li ona tudi to zatrdila? Torej proč z njo!

Zdaj je stal ves upehan, razburjen in skoraj tresoč se na vrhu grebena. Ravno tu ni bilo drevja, in hladna večerna sapa mu je pihala v vroče lice, nebo je bilo jasno, in mesec, ki je stal že visoko, je srebril bele breze, rastoče po bregu pod robom.

Kaka dva streljaja nazaj se je blesketalo izza drevja ozidje Medenove pristave, nekoliko korakov pred doktorjem pa je stal majhen, teman log debelih bukev.

Tja je bil Hrast namenjen.

Zasopel je trikrat globoko, da umiri srce, ki mu je skoraj raglas bilo, ter šel z naglimi koraki proti logu.

Debela kamenita miza je stala pod dvema košatima drevesoma in nekoliko sirovo tesanih klopi okrog nje; a žive duše ni bilo blizu.

"Ni je šel!" je šepetala Hrast ter sedel na klop, tako da je zrl na jasno obsevano stezo proti gradu. "Priti pa mora — mora — mora!"

Zadrževal je sapa, da bi čul korake prej, nego ugleda prihajajočo. Pa zastoj! Okrog njega po travi, po grmovju so cvrčali in škri-

pali murri, kobilice in drugi mrčes, v samotni dolini pod njim pa so skovikale venomer mlade sove. Drugega glasu ni bilo čuti. Tam daleč pod drenovskim gradom so zaukali čez dolgo časa grajski hlapci, in kmalu potem je čul doktor glas borjanske ure: bila je deset.

"Ne bo je, ne bo je!" je hitel sam pri sebi, "a če nocoj ne, pa jutri, pa drugokrat!"

Odšel je počasi, postal še dvakrat, in enkrat se vrnil celo nekoliko korakov nazaj, ker se mu je zdelo, da je čul glas stopinje; pa zaman.

Ko je šel naglo s povešeno glavo proti Borju, mu je bilo v mislih edino: "Jutri, poju-trišnjem — enkrat gotovo!"

Enajsto poglavje

Kresni večer se je bližal in le-ta je bil našim Borjanom eden najvažnejših vsega leta. Zakaj vsi trški odličnjaki in naši znani sosede iz okolice so se zbirali ta večer s svojimi družinami vred na holmu blizu Medenovega posestva, na čigar golem vrhu so zakurili vsako leto velikanski kres. Megla, ki je bil glavni reditelj te veselice, je preskrbel umetni ogenj in rakete, ki jih je seveda sam prižigal in izpuščal v zrak; oženjeni gospodje so skrbeli za mrzla jedila, neoženjeni so pa kupili vsako leto debelega janjca, ki ga je davčni sluga umetno pri kresnem ognju na dolgem lesenem drogu pekel; vsi skupaj pa so zložili novce ter kupili vedro vina ali še več — po možnosti in potrebi.

Prav vesel je bil ta večer, in da niso pogrešali niti pevcev niti godbe — v sili ene harmonike — za to je skrbel zopet Megla.

Tudi letos je že ves teden prej letal od enega do drugega z vpisno polo ter nabiral novce, naročal to in ono ter včasih govoreč o onih, ki so bili že obljubili, da se udeležijo veselice, migal jako skrivnostno z ramami.

K doktorju je prišel šele dva dni pred kre-

som. Tega se je bila, kakor vselej po enakih viharjih, polastila navadna reakcija, in od onega večera navzlic tedanji trdni nameri ni bil še blizu Medenove pristave. Na Drenovo pa tudi ni šel.

Dopoldne se je v prostih urah pošmehoval samemu sebi, popoldne po dokaj obilnem obedu pri izpraznjeni butelji pikrega terana so ga obhajale redno romantične misli, in vdal bi se jim bil gotovo ter šel ven, tjaven proti znanemu logu, ko bi bilo vsaj že — mračno. A do tja je bilo še mnogo ur in suhi pravni spisi, ki jih je študiral, so zadušili vso romantiko. Zvečer je zatorej redno — namesto na levo iz trga — krenil na desno v gostilno.

Kakor ga poznamo dozda, tega našega junaka, se ne moremo čuditi takim izpremambam.

Megla ga je počastil torej šele predzadnji dan pred veselico s svojo vpisno polo.

"Krasno bo letos, gospod doktor!" je hitel neutrudljivi aranžer; "vse se bo udeležilo, trg in okolica. Rakete so izborne, po goldinarju sem jih plačal!"

Hrasta je malo neprijetno dirnilo, ko je oni imenoval okolico. Spomnil se je Boletovih in Elze, ki jo je bil toliko časa brez izgovora zanemaril.

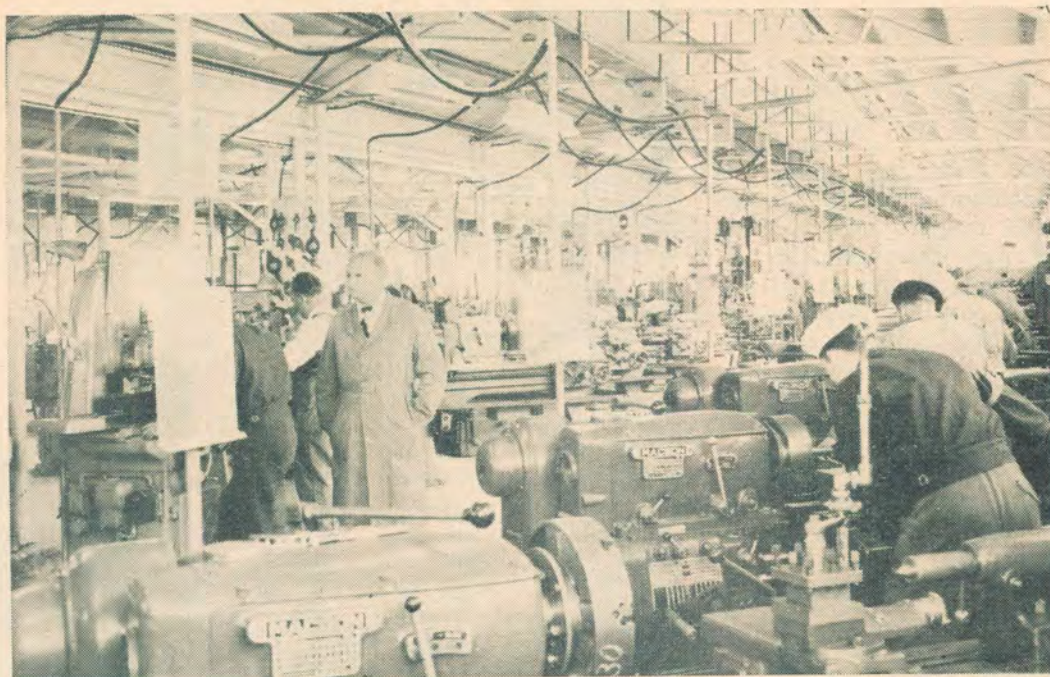
"Kdo pride iz okolice?" vpraša potem radovedno.

"I no! Meden, Boletovi, potem oni iz Predvora, zaloška gospoda — ali ni to dovolj?"

"Dovolj pač! A ti pridejo vsako leto; torej letos ne bo nič lepše nego druga leta," se smeje doktor. Pri tem je izročil Megli svoj donesek za vino in pivo.

(Nadaljevanje sledi)

GOJENCI PRI PRAKTIČNEM POUKU V AVTOMOBILSKEM
ODDELKU ŠOLE ZA VOJASKE VAJENCE

ŽAROV urednik je obiskal polkovnika F. Smytha, informacijskega oficirja v štabu Eastern Command, Paddington, N.S.W., v Victoria vojašnici.

Polkovnik Smyth nam je poslal v objavo gornjo sliko, s katero je želel vzbudi

zanimanje naših mladih čitalcev za obrtno šolanje v avstralski vojski

Tukaj je nekaj pogojev za vstop v šolo: Starost: 15-17 let.

Izobrazba: intermediate ali sorodni izpit.

Vajenci se lahko učijo

raznih obrti, inženirskega risarstva, uradništva ali glasu.

Gojenci morajo ostati v vojski od 7 in pol do 9 let (vključno učno dobo.) Vsa pojasnila dobite v štabu avstralske vojske v vsakem glavnem mestu.

16. maja ob treh popoldne bodo mame pripeljale svoje malčke v sydneyški Slovenski dom (121 Queen St., Woollahra), da se poveselejo in narajajo. Ni pa to samo navadni sestanek, temveč bodo oblekli otroci kostume kot so to storili lani (glej fotografijo.)

Prireditelji želijo poudariti, da so dobrodošli vsi otroci brez ozira narodnosti in ne glede na to, če so oblečeni v kostume ali ne.

Starši naj pripeljejo ob treh popoldne otroke v pisarno, jih predajo prirediteljem, sami pa naj zasedejo mesta v plesni dvorani.

Po razdelitvi nagrad bo sledila čajanka. Društvo bo pogostilo otroke s pijačo, za prigrizek pa naj po možnosti priskrbijo starši.

Prireditelji se obračajo na matere, da prispevajo po možnosti slaščice.

Za tiste mame, ki nimajo še izbranih kostumov, ima-

mo tukaj nekaj zamisli: pastirček, desetnica, rdeča kapica, sneguljčica, palček, pajac, sneženi mož, povodni mož, jaga haba, čarovnica, pepelka, balerina, cowboy, divji lovec. Posebno so zaželeni vse slovenske narodne noše.

Ne belite si glave glede stroškov; za kostume lahko tudi uporabite krep papir in najcenejše blago.

Antonija Vodopivecova, kulturna referentka

?
P
R
T
I
D
D
E
I
T
V
I

TO PODJETES SEM ZGRADIL S POMOČJO D. & I.

FINANCE NA RAZPOLAGO

Mi vam lahko preskrbimo finančno pomoč — po možnosti preko pooblaščenih agentov — v zvezi nabave vseh vrst podjetij s prodajo na drobno. Ni razlike za milk bar, delikatese, špecerijo, kenfekcijsko trgovino, prodajalno s sandwichi, mešano trgovino, gostinsko hišo, stanovanja itd.

VSI POSLI SO STROGO ZAUPNI IN ZASEBNI
TELEFONIRAJTE NA BW 4521 ALI PA PISITE

DEPOSIT & INVESTMENT

COMPANY LIMITED

Centralna pisarna:

74 Castlereagh Street, Sydney
18 City Road, Sydney
190 Church Street, Parramatta
Church Street, Wollongong

Naslova v Melbourne:

308-311 Little Collins Street, Tel.: MF 8980
349 Swanson Street, Tel.: FB 3900

THE AUSTRALIAN WORKERS' UNION

- ★ Skrbi za čez dvesto odredb in industrialnih sporazumov v državi N.S.W.
- ★ A.W.U. ima kot svoje pravne zastopnike poznano tvrdko Carroll & O'Dea.
- ★ A.W.U. se bori za svoje člane, ki ne prejmejo plač kot jih predpisuje zakon.
A.W.U. se bori pred sodiščem za na delu poškodovane člane.
Vabimo vse člane A.W.U. da se obračajo na nas na naslov:

238 Castlereagh St., Sydney

C. T. OLIVER, tajnik

Telefon: MA 9376

Materi zemlji

Pod dvojno težo križa s Tabo spaja.
spomin me, izgubljeni raj, negujem
kot grob ljubezn ga in objokujem,
nikjer Ti ni enakega več kraja.

S teboj sem, mati, s vsakim Tvojim sinom
v skrbi in čase grenke zatopljenim . . .
Še vedno upam, s srcem prebodenim
nad vencem Tvojim krašenim s pelinom . . .

Oj, dom! Razklanega rodu grob sreče,
o čuj vznemirjenih gora me kamen:
"Ljubezni tiste me prekalja plamen,
ki sveti mi v temo življenjske ječe . . ."

Pavla Miladinović

ZENE IN VSEMIKJE

Novinarji so vprašali na tiskovni konferenci sedem ameriških prostovoljcev za polet v vsemirje, kaj k temu pravijo njihove žene.

Takole so odgovarjali:

Polkovnik John Glenn (marin): "Moja žena pravi, da živim izven Zemlje že dolgo časa in lahko tako življenje tudi nadaljujem."

Kapetan Virgil Grissom (letalstvo): "Ali je sploh potrebno, da me vprašate?"

Kapetan Walter Schirra (mornarica): "Skupina idiotov."

Kapetan Alan Shepard (mornarica): "Moja žena

je in še vedno odobrava."

Kapetan Donald Slayton (letalstvo): Njegova žena ni pokazala zanimanja, ker vedno prepušča poklicne zadeve njemu samemu. . .

Poročnik Malcom Carpenter (mornarica): Ko je prišlo sporočilo, da so ga sprejeli za prostovoljca, je bil na morju. "Moja žena je klicala Washington in govorila v mojem imenu."

Kapetan Leroy Cooper (letalstvo): "Moja žena je bila popolnoma navdušena in razumevala jo."

Polkovnik Glenn je dejal da so bile v začetku vse žene rezervirane, vendar so postale za načrt bolj dovezetne, ko so njihovi možje zvedeli več o projektu.

Pričakujejo, da bo eden teh prostovoljcev letel okoli zemlje v višini 100-150 milj v času dveh let. Drugi bodo leteli v vsemirje kasneje.

Zdravniške statistike kažejo, da živijo oženjeni moški dalje kot samci, zato so zbrali za polet v vsemirje le poročene prostovoljce.

In kaj bi rekli vi, če bi vaš mož hotel v vsemirje?

DROBNI NASVETI:

☆ Madeže z nožev čistimo s krompirjem. Nato nože umijemo, obrišemo in drgnemo z volneno krpo.

☆ Da ne izrabimo prehitro tankih peta, zadostuje, če zabijemo vanje risalni žebelček, ki se ne bo izrabil, začuda, nekaj mesecev.

☆ Če se urežemo v prst, si namažimo rano s čistim svežim beljakom. Rana ne bo krvavela in nas ne bo motila pri delu.

☆ Z usedlino črne kave odpravimo neprijeten vonj po ribah, tako na rokah kakor v loncih in posodi.

☆ Pečen krompir je lepši in boljši, če ga narezanega in olupljenega posujemo z drobno zmleto belo moko.

☆ Vezalke za čevlje brez kovinskega konca namočite v lak za nohte. Ko bo ta posušen, lahko z lahkoto napelujemo vezalke v čevlj.

KRSTI

V družini g. Emila in ge. Ivanke Torbica iz Mayfielda, N.S.W., so krstili šestega otroka, dekletce, ki so ji dali ime Lučka Bernarda.

V družini g. Frančka in ge. Frančiške Jančar iz Ingleburna, N.S.W., so krstili drugorojenko na ime Pavla, Botrovala je ga. Pavla Miladinovič.

V družini g. Štefana in ge. Majde Mrzel, r. Korošec, iz Williamstowna, Vic., so 21. februarja krstili dekletce na ime Helga Marija.

V družini g. Štefana in ge. Marije Špiclin, r. Dolšak iz Bell Parka, Vic., so 8. marca krstili dekle na ime Elizabeta.

V družini g. Jožefa in ge. Marije Čeihar, r. Šorec, iz Clifton Hilla, Vic., so 14. marca krstili prvorojenca na ime Jože.

V družini g. Antona in ge. Ivane Brožič, r. Suštar, iz Newporta, Vic., so 30. marca krstili dečka na ime Jože.

V družini g. Antona in ge. Emilije Jesenko, r. Urh, iz Adelaide, so 22. marca krstili prvorojenca na ime Franc Peter.

28. marca sta se poročila v Paddingtonu, N.S.W., g. Anton Stariha in gđ. Ivanka Ivanetič. Oba sta doma iz Črešnjevca, semiška fara. Z leve na desno: Ženin, nevesta, ženinova svakinja ga. Stariha in ženinov brat Vid.

FOTO: CORONET SYDNEY WF 7520

ZA KUCHARICE

Zeleni gomolji niso užiti, ker vsebujejo solanin, ki je strupen. Strupeni so tudi poganjki, zato jih potrgajmo, če kuhamo cele gomolje. To naredimo tudi tedaj, če kuhamo za veliko ljudi.

Krompir na svetlobi zelo hitro pozeleni, zato morajo biti krompirjeve shrambe temne. Tudi krompir, ki na oko še ni videti izrazito zelen, povzroči lahko prebavne motnje.

Največ branilnih snovi ohrani krompir, če ga kuhamo v olupkih. Pri tako kuhanem je tudi najmanj odpadkov.

O olupljen krompir ne sme stati v vodi, ker se izlužijo iz njega dragocene hranilne snovi. Olupljene gomolje operemo cele in šele nato zrežemo na kosce, kocke itd. Tako pride manjša količina v dotik z vodo. Vo-

de, v kateri ga kuhamo, naj bo čim manj.

Olupljen krompir kuhamo pokrit. Zavre naj hitro, nato doved toplote zmanjšamo. Odcejen krompir postavimo nazaj na kuhhalno ploščo za nekaj minut, da izpari voda in je krompir bolj suh. Pokrovka naj bo malo odmaknjena, da para lahko uhaja.

Za krompirjev pire uporabljamo prevreto mleko, serviramo ga takoj. Za v solati je primernejši krompir manj moknate sorte.

Še mlačen narezan krompir vsrka več olja in kisa, narezan, popolnoma ohlajen pa je lepše oblike; marinada se zadržuje bolj na površini.

ZAROKA

18. aprila sta se zaročila g. Vladimir Kodela in gđ. Marta Pichler iz Merewether pri Newcastlu.

KAJ ZNANCEV JE ZASULA ŽE LOPATA...

20. aprila je umrla v sydneyški bolnici ga. Veronika Nerat, ki je zapustila soproga Martina in tri otroke. 28 letna pokojnica, ki je bila doma iz okolice Maribora, je podlegla operaciji na možganih.

Kot smo omenili že na drugem mestu, je poslalo S.D. Sydney g. M. Neratu ček za £10/0/0 za pomoč v veliki nesreči, ki ga je doletela.

Naj bo pokojnici lahka zemlja, svojem pa izrekamo sožalje!

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega ljubega moža, skrbnega očeta, brata, tasta, svaka in strica

FRANJA URBANČIČA

ki je preminul na velikonočno nedeljo, 1959 v Planini pri Rakeku, se zahvalujemo vsem prijateljem in znancem ter sorodnikom, ki so počastili njegov spomin, ga spremili na poslednji poti ter položili vence.

Zahvaljujemo se tudi ge. Krautbergerjevi, g. Vinku Šemrlu ter sosedom. Posebna zahvala naj gre tudi pevcem ter vsem onim, ki so z nami sočustvovali in nam izrazili sožalje ustmeno ali pisмено.

Zalujoci: soproga Milena, sin Ljenko, snaha Waltraud

Planina, Sydney, Ljubljana, Logatec, Lingen/Ems, Miren, Renče, Zagreb, Minesotta

Coronet Studio

56 Gt. NORTH ROAD, FIVEDOCK
TELEPHONE: WF 7520

Zvečer: Henry Studio,

62 Harold St., Matraville N.S.W., Tel.: FJ 8683

Obrnite se na nas, kadar potrebujete poročne, krstne ali portretne fotografije.

Priporoča se dalmatinski rojak MIRO SILA

SLOVENSKA DEJAVNOST V AVSTRALIJI

SPOMINSKI
DNEVI V MAJU

DUŠNOPASTIRSKA PISARNA V DOMU

Odbor Slovenskega društva Sydney je na zadnji redni seji 2. maja pozdravil korak č. g. dr. Ivana Mikule, slovenskega duhovnika in referenta za socialno skrbstvo v odboru, ko je leta odprl svojo pisarno v Domu.

Predsednik g. Janez Perko je dejal med drugim, da je bil namen društva že od samega začetka, da se v društvu povežejo vse pozitivne sile, ki jim je mar slovenstva. Prosil je tudi g. dr. Mikulo, da se obrne na odbor, kadarkoli potrebuje

pomoči pri prihodu rojakov v Avstralijo.

Kasneje se je odbor tudi odločil, da pošlje pomoč g. Neratu v Queenbeyan, ki je izgubil nenadoma soprogo ter ostal sam s tremi otroki. Ček bo znašal £10/0/0.

Odbor se je tudi dotaknil vprašanja novodošlih deklet, ki služijo pri raznih družinah. Mišljenja o tem problemu so bila zelo različna, vendar bi bil problem mnogo lažji, če bi ga reševal z razumevanjem tako s strani delodajalcev kot delojemalcev.

DRUŽABNOSTI V DOMU

Poslednja sobotna družabnost v sydneyjskem Domu je zelo uspela v vsakem pogledu. Zdi se, da je led prebit. Rojaki se navajajo na prijetne in vesele sobotne družabnosti, ki jih društvo prireja od časa do časa.

Naslednja družabnost te vrste — "Majski večer" — bo v Domu v soboto 23. maja zvečer. V ceno 10/6 za osebo bo vključen tudi buffet in pijača.

Dobra godba nam bo pregnala slabo voljo. Pridite, toda ne pozabite rezervirati: FB 1085.

"ZENA VDOVA HCERKA SIROTA . . ."

Cenjeni,

24. aprila sem se podal zopet — kot mnogokrat — v sydneyjski Slovenski dom. Cutim potrebo, da se najdem in pogovorim s Slovenci, ko skoraj ves čas prebijem med samimi Avstralci.

Naj s tem opozorim merodajne, da se otresejo temnih elementov, ki zahajajo v nas Dom. Meni samemu se je tisti dan dogodilo nekaj neprijetnega. Igral sem s prijatelji bilijard, ko so priromali trije "braca južnjaci." Kar po arnavtsko so se obnasali: eden se je bolj drl kot drugi. Preklinjali so, da je kar grmelo. Skusal sem jih ignorirati, vendar je njihova nesramnost narasla.

Med večerjo so si "braca" psovali majku na vse pretege. Kasneje mi je eden teh treh neotesancev prisel "napovedat" vojno. Rekel je v imenu vseh treh, da jim je zelo žal, ker bo nocoj moja žena postala vdova, hčerka pa sirota. Vem, da so me cakali zunaj do starih zjutraj, jaz sem med tem sahiral. Priporočam odboru Slovenskega društva v Sydneyu, da se otrese takih "bratov" enkrat za vselej.

S slovenskimi pozdravi,
Milan Zevnik,
Petersham, N.S.W.

NEPRIJETEN DOPUST

Poznani slovenski delavec in nekdanji urednik MISL g. dr. Radko Olip je uspešno prestal interno operacijo v privatni bolnici v Petershamu, Sydney.

Želimo mu čimprejšnje okrevanje!

Člani TV krožka iz Slovenskega doma v Sydneyu.

Pomagajte upravi: javite spremembo naslova!

1. maj

mednarodni delavski praznik.

10. maja 1876

je bil rojen na Vrhniki Ivan Cankar, največji slovenski pisatelj. Umrli je 11. decembra 1918 v Ljubljani.

29. maja 1830

je bil rojen Janez Trdina, slovenski pisatelj. Umrli je leta 1905. v Novem mestu.

NESLOGA TLAČI — SLOGA JAČI

ŽAR NA NOvem NASLOVU

90 Queen St., Woollahra.

Telefon: FB 4256. (Štev. tiskarne LM 8908)

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

vabi vse člane in prijatelje na

MAJSKI VEČER

23. 5. 1959. ob 8h zvečer

ŽIDANA VOLJA, PLES, BUFFET, PIJAČA!

REZERVIRAJTE FB 1085

prispevek 10/6

JAVNA TRIBUNA

Cenjeni, pred kratkim sem bila v sydneyjskem Slovenskem domu na običajni nedeljski družabnosti s plesom.

Plesala sem s poznanim mladencem. Med plesom me je opozoril na neko avstralsko dekle. Zgrazil se je nad njenimi rdece lakiranimi nohti.

Kot odgovor sem mu pokazala lastne nohte, lakirane v svetlem odtenu. Takoj za tem mi je "kavalir" pokazal z roko proti vratom — v sredi plesa. Prisotni so se spogledali, niso pa vedeli vzroka.

Uzaljena sem se vrnila k svoji mizi in potopila zgodbo prijateljicam, toda verjeli ali ne:

ob predposlednjem plesu je prisel isti "kavalir" ponovno k moji mizi in prosil za ples. Lahko si zamislite moj odgovor: pokazala sem le svoje lakirane nohte.

Ali ni težko ustreci vsem moškim? Eni se pritožujejo nad nami, da smo ohole in da damo "kosarice" dostojnim fantom, drugi pravijo — kaj niste citali zv ŽARU — da slovenska dekleta ne uporabljajo zobnih scetk. Tretjim niso vsec negovani nohti, četrti pa se zopet zgrazajo nad crnimi nohti . . .

Naj ne bo nihce uzaljen, ce smo kdaj predrzne, saj imamo bridke izkušnje.

Stefka Lopuh
Vaucluse, N.S.W.

"ŽAROV" OBRAČUN OD 10. MAJA 1958—10. MAJA 1959

DOHODKI

Naročnina, članarina,	
tiskovni sklad	£2.377/19/0
Oglasi	615/ 7/6
Skupno:	£2.993/ 6/6

IZDATKI

Tiskanje "ŽARA"	£1.852/ 7/ 4
Plače in honorarji	913/16/ 0
Upravni stroški	144/ 1/10
Poštnina	90/ 7/ 2
Najemnina	146/ 2/ 0
Transport	49/16/ 6
Reprezentacijski izdatki	3/14/ 0
Obraba imovine	6/ 9/ 0
Skupni letni deficit	213/ 7/4

PASIVA

Prekoračenje bančnega računa	£ 86/ 4/0
Razni upniki	220/14/2
Stroški, za katere še niso bili predloženi računi	15/ 0/0
Skupno	321/18/2

AKTIVA

Skupni letni deficit	£213/ 7/ 4
Pisalni stroj	35/ 2/ 0
Blagajna	23/ 6/ 0
Kavcija za najemnino pisarne	20/ 0/ 0
Pohištvo	30/ 2/10
	321/18/ 2

MARJAN KOVAČ

knjigovodja "Žarovega" konzorcija

STANDART

PAKETI

Slovenske tvrdke: Dr. J. KOCE

G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.

Znano je, da so standard paketi tvrdke Dr. J. Koce najhitrejšje, najlepše in najboljše darilo, ki ga morete poslati Vašim dragim doma.

Še vedno je boljše poslati domov paket kakor pa denar. Za naročnika je cenejše, doma pa dobijo večjo vrednost v roke. Zahtevajte cenik, ki Vam ga bomo takoj poslali.

Posebno poudarjamo, da so zdravila, ki jih pošiljamo v domovino, direktno iz Londona, za celih 40 do 50% cenejša kot če jih kupite tukaj v lekarni, o čemur se lahko vsak sam prepriča, če vpraša najbližjo lekarno, koliko stane zdravilo, ki ga doma želijo.

V domovino pošiljamo tudi štofe, radio aparate, kolesa itd. Zahtevajte cenike.

Vsem svojim odjemalcem dajemo zastoj informacije za poklic zaročen, sorodnikov itd.

Mr. R. OLIP,

zastopnik: 65 MONCUR STREET
WOOLLAHRA, SYDNEY, N.S.W.
FB 4806

Kupujte pri nas
ladijske in letalske
vozne listke.

SPORT PO SVETU

Švedska: Predsednik švedske smučarske zveze, Sigge Bergman, je nedavno izjavil, da bodo o aferi Sailer dokončno sklepali na kongresu FIS, ki bo junija v Stockholmu. Na tem kongresu bodo sklepali, ali naj pripustijo Sailerja k zimskim olimpijskim igram 1. 1960. Kot kaže ima Toni Sailer prav majhne možnosti, da bi mu dovolili start v Squaw Valley, ZDA, kjer bodo prihodnje olimpijske igre.

St. Moritz: V svetovnem prvenstvu v bobu je v tekmi štirisedežnih bobov zmagala ekipa ameriškega kapetana Taylerja. Na drugo mesto se je uvrstila Italija, na tretje Nemčija, na 4. in 5. pa Anglija in Švica.

Oslo: Tukaj so zaključili svetovno prvenstvo v hitrostnem drsanju.

V končni oceni sta prvo in drugo mesto zasedla Finca Jaervinen (191.015) in Salonen (190.837) pred Rusom Merkulovim (191.015).

Bivši evropski prvak Norvežan Johanssen se je

uvrstil šele na 4. mesto.

Bolgarija: Akademik Makabi: 69:50. V tekmovalstvu za pokal evropskih košarkarskih prvakov je prvak Bolgarije Akademik porazil na domačih tleh pr-

vaka Izraela Makabi z rezultatom: 69:50 (35:19). **Brazilijska:** Češka nogometna enajstorka Dukle je na gostovanju po Braziliji premagala enajstorko Santos s 4:1.

Grčija: Nogometaši beogradskega Radniškega so v Atenah premagali eno najboljših nogometnih moštev, Apolon iz Aten z rezultatom 3:1 (3:1).

Beograd: Košarkarji Beograda so v revanšnem srečanju za pokal evropskih prvakov v Beogradu premagali grškega prvaka Aek z 121:53.

Zuerich: V telovadnem sre-

čanju Zuerich: Karlsruhe, ki sta ga predstavljali študentski reprezentanci obeh mest je zmagala v Zuerichu reprezentanca Karlsruhe s 179.40:177.95.

Jugoslavija: Pred 8.000 gledalci je moštvo varšavske Legije, ki je poljski nogometni prvak, izgubilo prijateljsko tekmo s Hajdukom 0:4 (0:3). Kljub porazu pa Poljaki niso bili tako slabi kot kaže rezultat Igrali so v Splitu.

SPORTNE NOVICE IZ VIKTORIJE

Just-Box Hill 9:1 (4:0)

JUST se zopet vzpenja na lestvi kot je to bilo pred dvema leti, ko je postal prvak državne lige Viktorije. Ob primernem vremenu so odigrali igro na Show Groundu. Modri so igrali v naslednjem sestavu: Ruyters, Brenner, Rezuk, Gulin Rakič (kapetan) Schroeders, Neguš, Marinović,

Bettea, Rodek. Fabjančič. Če bo JUST nadaljeval tako dobro, lahko pričakujemo vidnih mest na lestvici. Z zmago nad Box Hillom, so si naši znato popravili količnik golov.

Oglejmo si lestvico po 5. kolu.

Lestvica državne lige Viktorije:

JUVENTUS	5	4	1	0	13:8	9
HAKOAH	5	3	1	1	13:8	7
WILHELMINA	5	3	1	1	24:17	7
GEELONG	5	2	2	1	12:6	6
SLAVIJA	5	2	2	1	12:10	6
G. CROSS	5	2	2	1	8:8	6
J.U.S.T.	5	2	1	2	18:11	5
POLONIA	5	1	3	1	6:9	5
BOX HILL	5	2	1	2	8:16	5
MORELAND	5	1	1	3	10:12	3
FOOTSCRAY	5	0	1	4	8:20	1
YARRA PARK	5	0	0	5	10:17	0

AVTOMOBILI IN NJIHOVE ŽRTVE

Avtomobilsko tekmovalje zahteva celega človeka. Le delček sekunde in nesreča je tukaj. Še bolj zahrbtna pa so tehnične napake, ki se pripetijo brez voznikove krivde.

Avtomobilsko tekmovalje je ena onih parog, ki se lahko predstavi z izredno žalostno bilanco. Poglejmo nekaj takih mejnikov.

L. 1928. je zletel na tekmovalju avto Italijana Rabija med gledalce, kar je zahtevalo 23 življenj.

L. 1938. Tekma "1000 milj" v Bologni. Nesreča z avtomobilom, ki ga je vozil Minianeg—10 mrtvih.

L. 1949. v Brnu zanese Italijana Farino s ceste—7 mrtvih.

L. 1952. v Gradbachu počí zračnica Niedermeyerju—13 mrtvih.

L. 1953. v Buenos Airesu ima smolo zopet Farino. Sam ostane živ, 10 nediscipliniranih gledalcev pa je mrtvih.

L. 1955. tradicionalna tekma 24 ur v Le Mansu. Iz nepojasnjenih razlogov je prišlo do nesreče, ki je zahtevala 82 človeških življenj. Mercedes Francoza Levegha je zletel z dirkali-

šča kot raketa ter padel med občinstvo. Poleg mrtvih je bilo tudi 100 ranjenih.

L. 1957. zopet tekma "1000 milj" v Rivoltelli sul Garda, kjer je zgubil življenje španski markiz de Portaga in z njim še 5 gledalcev.

L. 1958. Smrt kosi dalje. Najprej se ponesreči Italijan Musso, potem Anglež Collins, njegov rojak Ewans in nato Argentinec Gonzalez—vsi tekmovalci prve kategorije.

Mnogo krivde za nesreče leži v dejstvu, da avtomobilom dodajajo konjske moči, odvezajo pa težo, zaradi česar avtomobili ne morejo "sedeti" na cesti kot treba. Krive so tudi slabe ceste in pa slabe varnostne mere.

PIŠE F. GOLEC

Avto-tekmovalce ima samo 10% šans, da bo dočkal visoko starost, vsi ostali odstotki so že vknjiženi pod rubriko smrti.

Nova Gorica: Vse kaže, da so nogometaši Nove Gorice za novo sezono izvrstno pripravljeni. Po dveh zmagah nad Juventinom in Odredom so pred kratkim premagali še Krim iz Ljubljane z 5:2 (4:2).

Celje: Tu so gostovali nogometaši Drove iz Ptuja, ki so pred tem na domačem igrišču premagali Kladivarja z 2:10. V revanšnem srečanju so se Celjani izdatno oddolžili gostom. Premagali so Dravo s 6:0 s 6:2 (3:2).

OBLEKE IN KOSTIMI PO MERI

EMIL PETRIČ

s Con Kessanisom (pariška diploma)

Tel.: MA 7024 2. nadstopje (Con Kessanis)

Piccadilly Arc. - 143 Castlereagh Street - Sydney

Delamo vsakovrstne obleke za gospode in dame.

Velika izbira štofov. Izvršujemo tudi popravila

Avstralski Ironworkers

Federated Ironworkers' Association of Australia

Če ste član naše unije, bodite tudi finančni član. Ali ste že poravnali članarino?

Bodite aktivni v uniji. Posečajte sestanke in odločajte po demokratsko o svojih interesih. Kadarkoli

WEAR YOUR
UNION BADGE

Supplies at
Branch Office

potrebujete nasvet ali pomoč, obrnite se na unijo. Funkcionarji so vedno pripravljeni pomagati. Unijski tolmači vam bodo tudi pomagali, če boste imeli jezikovne težkoče.

L. SHORT

zvezni tajnik

188 George Street
SYDNEY

Tel.: BU 4021

188 George Street,
Trades Hall, Union St.
280 Crown St.,
20 Main St.,
30 Latrobe St.,
Trades Hall, Grote St.,
Trades Hall, Edward St.,
Jamieson St.,
Trades Hall, Davey St.,

SYDNEY
NEWCASTLE
WOLLONGONG
LITHGOW
MELBOURNE, VIC.
ADELAIDE, S.A.
BRISBANE, Q.LD
WHYALLA, S.A.
HOBART, TAS.

MALI OGLASI

Najugodnejše plačilne pogoje vam nudi

KARL BEZJAK

60 Beresford Road, Strathfield

Štedite £££ pri nakupu televizijskih aparatov, radiogramov, električnih hladilnikov, pralnih in pisalnih strojev, čistilcev za pode in preproge, klavirjev, harmonik itd.

UM 9124

Kratkoročno brez obresti!

ANTON SALOBIR — zadnje poznano bivališče v Mittagongu, N.S.W. Išče ga brat Stanko iz Kensingtona, Sydney. Kdor ve zanj, je naprošen, da o tem obvesti uredništvo.

ZLATO URO, je izgubil g. Kos iz Snowy Mountains, v sydneyskem domu. Lastnik naproša onega, ki ima kakršnekoli informacije v tej zvezi, da obvesti o tem uredništvo ZARA.